

ANY V.

REUS, 1.er D'ABRIL DE 1924

NUM. 101.

SECCIÓ EXCURSIONISTA

La Vida Esportiva i Notes sobre els Jocs Olímpics

CONFERÈNCIA A CÀRREC D'EN JOSEP ELIAS JUNCOSA (CORREDISSES),
DONADA EN EL TEATRE BARTRINA, LA NIT DEL DIVENDRES, DIA 21 DE MARÇ.

Nostra Secció Excursionista, quina activitat remarcable és ben coneguda de nostres llegidors i ben digna de lloances, obtingué un gran èxit en organitzar la conferència que estigué a càrrec del conegut reporter esportiu de «La Veu de Catalunya», Sr. Josep Elias Juncosa (Corredisses).

Féu la presentació del distingit conferenciant el Sr. Caixés, qui digué que mai, com d'alguns anys ençà, havia tingut nostra volguda ciutat tan intensa vida cultural; i així, no podia mancar l'entusiasme i l'esforç de nostra joventut per la cultura física.

Mes aquesta afició per l'esport no ha nascut per generació espontània, que res es produeix en la Natura d'aquesta manera: l'entusiasme per la vida esportiva dels nostres joves no és més que una vigorosa fillola de l'exhuberant vida que l'esport té a Barcelona, cap i casal de Catalunya; i si l'esport català ha obtingut els ressonants

triomfs que tots coneixeu és degut a l'actuació d'homes admirables com el senyor Josep Elias, que des de les pàgines dels periòdics, en les Juntes i Consells han guiat i han orientat la vida esportiva.

Recordeu que recentment s'ha retut a Barcelona un homenatge a N'Elias Juncosa, pels seus excepcionals mereixements.

Nosaltres no tributarem a En Corredisses un homenatge tan ostensible; el nostre serà més humil, més senzill; prengueu com a tal la devoció amb que escoltarem la vostra paraula, la paraula del Apostol.

Dites aquestes paraules pel president del CENTRE, que signifiquen, i amb gust ho fem constar, l'adhesió més entusiasta de nostra entitat a l'homenatge que els periodistes esportius catalans han tributat a En Corredisses, originari del nostre Camp, amb motiu de complir-se els 20 anys de la seva intensa i fecunda tasca periodística, esmerçada, amb sens igual èxit, en profit i

glòria de l'esport català, N'Elias Juncosa començà la seva interessant conferència, que fou il·lustrada amb més de 50 clitzés formosíssims, deguts a l'impecable tècnica d'En Cò de Triola.

Sentim molt no poguer publicar íntegre el treball d'En Corredisses.

Conferències d'aquesta mena, plenes de doctrina, que vénen a discutir antigues teories, des de nous punts de mira, és molt difícil resumir-les. Necessàriament tindrem de limitar-nos a fer un index dels punts capdals tractats pel distingit conferenciant.

Remarcà, primerament, la necessitat de practicar els esports com a mitjà insubstituïble per a donar un harmònic desenrotllo a l'organisme, excitant l'activitat funcional que porta com a conseqüència el millorament de les facultats intel·lectuals. Assenyala les aventatges dels esports sobre els mètodes més generalitzats fins ara, o sia la gimnàstica de saló, practicada en llocs tancats, i que per la monotonia i manca d'esbargiment avurreix als qui la practiquen, sense que se'n derivin tangibles beneficis per al desenrotllo del cos.

Féu notar que una de les més grans utilitats que tenen els esports és donar als que els practiquen la confiança en si mateixos, base essencial pel triomf, no sols ja en el terreny de l'esport, sinó també en l'aferrissada lluita per la vida que tots els homes hem de sostenir.

L'afició a les pràctiques esportives emprada primer en els esports en que els individus actuen separatament per a acabar, després d'exercitar-los escalonadament, amb la pràctica dels esports de conjunt, condueix a la formació dels atletes que alcansen la seva plenitud quan saben subordinar llur valer individual a la tasca mancomunada. La disciplina que així s'estableix, base del triomf, és alhora una força espiritual, que en el viure quotidià té una alta transcendència.

La competència constitueix el més fort dels estímuls per a que els esports, i singularment els esports de conjunt, progres-

sin i es perfeccionin, puix les lluites, en aquests casos, pasen del terreny individual al de les col·lectivitats i encerclen en un mateix entusiasme i en un mateix anhel a tots els homes que veuen en el triomf dels seus, ja no un senzill èxit material, sinó el triomf de més alts ideals.

La dona no deu excluir-se dels esports. Ha passat ja, afortunadament, la moda de les cares pàl·lides, cloròtiques, ulleroses; de les dones desgarrades, sense gràcia ni harmonia. La dona de joveneta deu practicar els esports, per a fruit-ne també les aventatges, cuidant de escalonar els esports segons sia la seva edat, començant, lo mateix que l'home, pels esports més complerts i que menys fatiguen: la natació, altament higiènica i que pot practicar-se en plena infantesa; el tennis, que educa la vista i dóna graciositat als moviments; el rem, que junt amb els dos esports anteriorment esmentats són dels més complerts i útils; seguiran després, ja en l'adolescència, la boxa, que ens ha d'instruir en la pròpia defensa i ens ha de fer despreciar les perilloses armes de foc; les carreres a peu, exortadores en alt grau de la circulació; i, en últim terme, l'esport viril per excel·lència, el fut-bol.

En altre pla d'educació física cal mencionar com a molt útil les pràctiques de l'hipisme, del ciclisme i del excursionisme per a terminar amb el coneixement de l'esgrima.

Heu's-aquí el vast camp que ens ofereix l'esport per a vigoritzar la raça; per a donar fortitud a les noves generacions i per a que el nom de la nostra Pàtria travessi les fronteres i siguem ben estimats i respectats en terres que han fet de llurs triomfs atlètics símbol de progrés i de civilització.

Per això nosaltres som vells propagandistes de la vida esportiva. Així entenem el patriotisme.

Entra seguidament En Corredisses a fer una síntesi de lo que foren els Jocs Olímpics en l'Antiga Grècia. Dóna dades de

les principals proves que es practicaven i fa notar l'entusiasme amb que el poble grec celebrava les Olimpíades, que arribaren a servir de fites en l'ordre cronològic. La transcendència que tingueren per al poble grec fou molt gran, coincidint el major desenrotll de l'esport amb el major esplendor de les lletres i les arts.

Les Olimpíades, que durant molts segles foren suprimides, tornaren a instaurar-se per iniciativa del Baró de Coubertin, celebrant-se la primera en l'estadi d'Atenes, restaurat per subscripció nacional, amb èxit considerable, a la que seguiren les celebrades a París, Londres, Sant Lluís, Stokholm i Anvers; havent-se suprimit la de l'any 1916, que devia tenir lloc a Berlin, i corresponent enguany a París per segona vegada l'honor de donar acolliment a tots els atletes del món.

Exposà els esforços fets des de l'any 1913 per a formar atletes que poguessin representar el nostre Sport en aquestes Olimpíades modernes, on lluiten les races fortes i on els pobles vius procuren triomfar per a fruit del respecte i de l'admira-

ció de tot el món. Aquesta campanya, que li costà qui sap els esforços, tingué son epíleg en la lluita que hagué de sostenir per a aconseguir que Espanya anés a Anvers, a l'Olimpíada de 1924.

En aquestes proves mancà molt poc per a que els nostres futbolistes es classifiquessin primers, havent arribat a finalistes.

En altres proves no estigueren els nostres atletes tant afortunats, i per ço enguany, que presidex el Consell de les Olimpíades, a Espanya, el Sr. Baró de Güell, es procedirà a una tasca eliminatòria, no concorrent a les proves que, prèviament, no es demostrà que els nostres atletes han batut o s'aproximen als records mundials establerts. Així creiem tenir la seguretat de poder concórrer a 5 ò 6 proves amb grans probabilitats de triomf.

Mentre es projectaren les diapositives, d'En Cò de Triola, en què es reproduïen formoses escenes de l'Olimpíada d'Anvers, En Corredisses anà donant interessants dades d'aquests Jocs Olímpics.

Durant la conferència i al terminar fou molt aplaudit.

SECCIÓ D'ESTUDIS SOCIALS

El subsidi de maternitat i la protecció a la dona que treballa

CONFERÈNCIA DONADA EN EL TEATRE BARTRINA, EL 23 DE MARÇ,
PEL DR. ALEXANDRE FRIAS

La gran tasca d'higiene social, que amb constància i abnegació exemplars vé realitzant el Dr. Frias, no és estimada en tota la seva magnitud per la generació actual. Serà precís que els homes d'avui desapareixin, i altres educats en un ambient de més amplies concepcions de justícia social intervinguin en la vida ciutadana, per a

que a la tasca del Director de l'Institut de Puericultura li sigui reconegut el seu indiscutible mèrit.

Va ésser suficient que, com ens va dir el Dr. Frias en començar la seva conferència, s'assabentés que una sola obrera de nostra ciutat havia demanat el subsidi de maternitat, implantat per R. D. en 15 d'octubre

últim, per a que demanés la tribuna del CENTRE a l'objecte de divulgar les aventatges que l'esmentat R. D. concedeix a la dona obrera en cas de donar a llum.

Remarcà que ja era hora que l'Estat prestés atenció als problemes de mortalitat i morbiditat infantil, que a Espanya es tradueixen en estadístiques aterradors. No gens menys que 200 mil infants moren cada any, abans de complir l'edat de 4 anys; i a n'aquesta xifra, ja per si prou dolorosa, hem d'afegir-hi la de 300 mil infants que moren en període de gestació. És dir, prop de mig milió d'infants que no arriben a complir els 4 anys, en una nació de 21 milions d'habitants.

Comparem aquestes xifres amb les de mortalitat per tuberculosi. Aquesta malaltia endèmica, que tanta joventut s'emporta, produeix de 35 a 40 mil defuncions a l'any a Espanya. L'Estat ha cregut que no devia creuar-se de braços davant d'una estadística que assenyalava la pèrdua, per a la riquesa nacional, de tantes vides en plena joventut la major part d'elles. I així, fomentant i auxiliant la iniciativa individual unes vegades; creant institucions al seu càrrec altres; divulgant coneixements utilíssims d'higiene individual i aplicant-ne altres d'higiene col·lectiva, ha fet, no tot lo que devia, però, al menys, s'ha vist una acció antituberculosa.

En nostra població tenim el fet que la Mancomunitat de Catalunya establís el servei del Dispensari Antituberculós i que a Tarragona la pròpia Mancomunitat tingués en projecte establir un Sanatori.

Si això han fet l'Estat i la Mancomunitat en un problema quina estadística és molt, moltíssim inferior a la de la mortalidad infantil, molt, moltíssim més deurien fer per a salvar els infants, atenent a que moltes de les defuncions per tuberculosi les dóna la mateixa infància, amb les meningitis tuberculoses, peritònites tuberculoses i moltes altres afeccions, i que, per tant, vénen a sumar-se a la llista de defuncions per tuberculosi. En combatre la mortalitat infan-

til automàticament es disminuirien aquelles.

Solament a Catalunya, a pesar de la cura que s'ha tingut amb els problemes higiènics, i de les condicions de treball de la classe obrera, indubtablement superiors a la de moltes altres regions d'Espanya, la mortalitat infantil dóna la xifra de 10 mil infants morts abans dels 4 anys i 15 mil abans de néixer.

Aquesta tasca de protecció a la infància presenta diferents aspectes, ben dignes tots de tenir-se en consideració.

Les escoles mal acondicionades, on els infants deuen passar *obligatòriament* 6 hores diàries, són germinadors de malalties. Hem de confiar, no obstant, que l'Inspecció Mèdic-Escolar, instituïda pel nostre Excm. Ajuntament, cas excepcional a Espanya, dongui els seus profitosos fruits en desenrotllar la seva complexa i utilíssima tasca. Les colònies escolars que l'any passat s'implantaren, que tants bons resultats donaren per als infants que sojornaren a Riudecanyes, de lo que tinc proves extremadament satisfactòries, és molt de lamentar que aquest any, segons sembla, per manca de mitjans econòmics no s'estableixin, tant més, en quan les despeses d'implantació estan ja fetes.

La primera senyal de preocupació de l'Estat pel problema de la mortalitat infantil, s'ha manifestat en establir el subsidi de maternitat. Consisteix aquesta subvenció o premi, en 50 pessetes, al qual tenen *dret* les dones obreres que donguin a llum. No és una almoïna que se'ls hi fa, sinó una subvenció que paguem tots els espanyols. Les condicions en què l'Estat concedeix aquest subsidi són les següents: Primera, Esser obrera o empleada; Segona, Donar a llum; Tercera, Estar inscrita en el règim obligatori del Retir obrer; Quarta, No abandonar al nadó; Quinta, Abstenir-se de tot treball durant dugues setmanes.

Aquestes clàusules no són les idees per a nosaltres, però quelcom és per a co-

mençar. Hem d'aclarir lo referent a la condició 5.ª, en el sentit que el treball que es prohibeix és el de la fàbrica o taller o despatx, però no els petits menesters domèstics.

Per a aconseguir el subsidi deu fer la interessada una sol·licitud, dins del plaç de tres mesos, a comptar del dia en que donà a llum. Aquesta sol·licitud, demés de la interessada, poden fer-la les entitats de Mutualitat Maternal o persona que li mereixi confiança.

Deu acompanyar-se a la sol·licitud una declaració del metge o llevadora que l'hagin assistit i un certificat del Jutge Municipal. Aquestes certificacions poden obtenir-se gratuïtament. Deu sol·licitar-se el subsidi de la Caixa de Pensions i Estalvi.

El Dr. Frías ofereix que l'Institut de Puericultura s'encarregarà de donar totes les dades que les obreres necessitin i fins d'auxiliar-les en la preparació dels documents esmentats.

Hem d'esperar que conforme a la voluntat de l'últim Parlament, abans del 31 de març propvinent estigui implantat el règim de Segur de Maternitat, que avui realitzen algunes entitats particulars, entre elles la Caixa de Pensions i Estalvi.

Però, cal anar, encara, més enllà. No és suficient protegir a la dona durant curts períodes, abans i després del part, sinó que és necessari fundar la Casa-bressol, per la que sento tant entusiasme i que crec que tants bons resultats pot donar. És un punt

de difícil solució per a la dona obrera la vigilància del seu fill, durant la seva obligada absència. Així es veu precisada a entregar el seu fill a mans mercenàries, que per una petita retribució de 5 a 8 pessetes setmanals, el cuiden, quan no l'ajuden a ben morir.

Els infants de pocs mesos fins als tres anys, al menys, deurien cuidar-se en la Casa-bressol, organitzada segons els preceptes higiènics. Aquesta institució comptaria amb bressols, menjadors, sala d'observació, banys, etc., i estarien els infants baix la inspecció de persona tècnica. Creu factible aquest projecte si es reb amb carinyo i, sobretot, si compta amb l'apoi de la classe obrera, la primera interessada en la seva prompta realització.

Acabà la seva conferència el Dr. Frías fent constar, una vegada més, que l'Institut de Puericultura no és una institució benèfica, sinó que la seva principal tasca és d'acció higiènica social, podent enorgullir-se d'ésser l'única entitat d'aquest gènere existent a Espanya, Institut on pot anar lo mateix el ric que el pobre per a rebre consells i protecció en benefici de llurs infants.

El públic molt nombrós que assistí a la conferència aplaudí entusiàsticament al Dr. Frías, al terminar la seva important conferència, essent de lamentar que la classe obrera, a la que tant deurien interessar aquestes qüestions, no hi assistís en major nombre.

